

BIBLIOTECA ITALIANA

Colecție bilingvă coordonată

de

SMARANDA
BRATU ELIAN

NUCCIO ORDINE

Carte editată cu sprijinul
MINISTERULUI AFACERILOR EXTERNE
AL REPUBLICII ITALIENE

Libro stampato con il contributo del
MINISTERO DEGLI AFFARI ESTERI
DELLA REPUBBLICA ITALIANA

POESIA
PRESENTE

POEZIA ITALIANĂ DE ASTĂZI

Antologie și introducere
de Francesco Napoli

Traducere și note
de Smaranda Bratu Elian și Aurora Firța Marin

Ediție îngrijită
de Smaranda Bratu Elian

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Vlad Russo
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cristian Negoită
DTP: Florina Vasiliu, Dan Dulgheru

Tipărit la Livco Design

Poesia presente. In Italia dal 1975 al 2010

© Raffaelli Editore, Rimini, 2011

© HUMANITAS, 2020, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Poezia italiană de astăzi / antolog. și introd. de Francesco Napoli;

trad. și note de Samaranda Bratu Elian și Aurora Firța Marin;

ed. îngrj. de Samaranda Bratu Elian – București: Humanitas, 2020

ISBN 978-973-50-6781-6

I. Napoli, Francesco (antolog.; pref.)

II. Firța-Marin, Aurora (trad.; note)

821.131.1

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723 684 194

Poezia în Italia: o prezență

Pentru a străbate cu folos teritoriul poeziei italiene de astăzi trebuie să stabilim mai întâi două jaloane care să delimiteze un înainte și un după al acelui vast orizont literar care a fost secolul XX. Trebuie, cu alte cuvinte, să identificăm niște repere care să ne împiedice să ne împrăștiem și să rătăcim printr-o materie atât de vastă.

Putem porni de la poezia începutului de secol XX. Antologiile bune și principalele orientări din critica literară italiană concordă în a fixa începutul secolului în materie de poezie în anul 1903, odată cu apariția volumelor *Canti di Castelvecchio* (*Cânturi din Castelvecchio*) de Giovanni Pascoli și *Laus Vitae* de D'Annunzio și cu primele poezii din volumul *Fiale* (*Firole*) al lui Corrado Govoni, care aveau să fie numite, laolaltă apoi cu un întreg curent, „crepusculare“. Data se justifică nu doar prin semnificația acestor texte, ci și prin apropierea lor calendaristică de debutul secolului. Dar, dacă asemenea criterii servesc antologării, în planul istoriei literare senzația pe care o creează aceste apariții este alta: anume aceea că poezia italiană din primii cincisprezece ani ai secolului XX se bazează încă pe experiența trecutului. E vorba de un interval de timp caracterizat de mari mutații, unde vechiul coexistă cu germenii înnoirii, instanțe retrograde cu porniri avangardiste. În acei ani, poezia, în Italia ca și în alte părți, pare să reflecte fidel condiția unei întregi societăți oscilante între apusul zilei de ieri și dimineața zilei de mâine, cu toată revărsarea de sânge din și de după primul conflict mondial, despre care istoricul englez Hew Strachan

spune că „a marcat sfârșitul îndelungatului secol al XIX-lea, început cu Revoluția Franceză în 1789. În locul său aveau să fie instaurate valori care înălțau spiritul eroic deasupra materialismului capitalist și mediocrității liberalismului politic“.

În Europa și în Italia, poezia, și literatura în general, trăiește această tranziție cu fulgurantă și neomogenă fervoare expresivă, între criza sau anihilarea trecutului și rezistența la el sau sublimarea lui în primele licăriri ale noului. În acel moment, Pascoli și D'Annunzio sunt încă prezențe active și prea însemnate pentru a nu face legea, drept care, plecând de la ei, ne întoarcem inevitabil la sfârșitul secolului al XIX-lea; dar în climatul literar al acelor ani adie senzația că legătura cu tradiția este o condamnare la trecut și, totodată, aceea că ea poartă în sine o pozitivitate latentă. Astfel, crepuscularii pot pași pe urmele celor mai inovative experiențe simboliste venite de peste Alpi, dar o fac frecvent și bucuros plecând de la frații italieni mai mari, Pascoli și D'Annunzio; iar futuriștii și mentorul lor, Filippo Tommaso Marinetti, deși tind din răspuțeri către o generică și nu tocmai clară „înnoire“, sfărâmând schemele trecutului și „clarul de lună“, se folosesc încă de instrumente expirate sau tardive, fabricate în secolul precedent. Deocamdată, modalitatea prin care se va face recunoscută poezia secolului XX este încă pe drum. Era nevoie, așadar, de un eveniment răscolitor, puternic și devastator, născut nu doar pe tărâmul literelor, pentru ca poezia secolului XX să ia ființă cu adevărat: Primul Război Mondial. Și mai era nevoie, în chip simbolic, de moartea unui mare și rafinat poet crepuscular precum Guido Gozzano și de publicarea unei culegeri de o factură cu totul nouă prin conținut și formă, anume *Il porto sepolto* (*Portul îngropat*) al lui Giuseppe Ungaretti: după mine, așadar, anul 1916 este primul dintre jaloanele pomenite mai sus, cel care marchează începutul poeziei secolului XX. Începând cu Ungaretti, secolul se va depăna pe cât de bogat, pe atât de „scurt“. Care ar fi însă celălalt jalon, cel care încheie poezia secolului XX? Cred că ar putea fi 1975,

din motive pe care le voi arăta în curând. Acest al doilea jalon este fixat și el tot de o moarte ilustră, aceea violentă a lui Pier Paolo Pasolini, unul dintre ultimii campioni ai secolului XX, și de apariția la începutul aceluiași deceniu a unor poeți noi, incluși apoi în antologia *Il pubblico della poesia (Publicul poeziei)* tot în 1975.

Așadar acest al doilea jalon este socotit de mine cotitura cronologică de la care se poate vorbi de poezia italiană de astăzi. Voi împărți materia pe decenii, ținând seama de debutul variilor poeți și încercând să sesizez, înăuntrul acestei împărțiri, parcursurile cele mai semnificative ca rezultate și durată, începând cu cei care și-au făurit propriul drum în poezie după acel fatidic 1975. Abordarea mea se întemeiază pe faptul că în acești ultimi ani vocile predominante în poezia italiană continuă să fie cele ale generațiilor care și-au făcut debutul între anii '70 și '90, adică cele ale poezilor prezenți în paginile de față. Detașarea hotărâtă și clară de poezia tradițională a secolului XX italian e înfăptuită de poezia anilor '70, dar noile canoane sugerate de ea sunt preluate și reafirmate de poezii optzeciști; moștenirea acestor două secole e dusă apoi mai departe de poezii care debutează în anii '90, iar amprenta lor determină fizionomia a aproape întregii poezii de astăzi.

ANII ȘAPTEZECI

Întemeierea noii poezii

Într-un fel sau altul, regina incontestabilă a poeziei italiene până după cel de-al Doilea Război Mondial a fost poetica și cultura simbolistă, care a început să fie contestată numai începând cu anii '50. Atunci ia naștere acea stagiune de experimentalisme manifestate pe două fronturi: unul cel din jurul revistei *Officina (Atelierul)*, avându-l drept campion pe Pasolini cu neoexperimentalismul său (1956), celălalt al Grupului 63, „I Nuovissimi“, reprezentat exemplar de Edoardo Sanguineti,

POESIA PRESENTE

POEZIA ITALIANĂ DE ASTĂZI

ANNI SETTANTA
UMBERTO PIERSANTI

La strada falsa

scende il pastore
e fischia
ride alla luna,
la vegghia che l'aspetta
giù al Casone,
nessuna uguaglia Elvira
nei capelli, i più lunghi
e i più neri di Viapiana
e per il seno bianco ch'ubriaca,
la lunga strada chiara
gli dà fastidio
e svolta per la macchia
nel sentiero che persona
non prende
se c'è la luna

lo spirito frusciava
nei cespi folti
poi salì tra le querce
forse era un fuoco,
dopo divenne umano
un volto fatto d'aria
liscio e vuoto,
e il vento lo porta
sulla strada

ANII ȘAPTEZECI
UMBERTO PIERSANTI

Drum fals

coboară păstorul
fluierând
râde la lună,
veghea ce-l așteaptă
jos la Casone,
nici una nu-i pe măsura Elvirei
la plete, cele mai lungi
și mai negre din Viapiana
și la sânul alb ce te-mbată,
i se urăște de
drumul lung și deslușit
o taie prin desiș
pe poteca pe care n-apucă
nimeni
de e lună

duhul foșnea
prin tufele dese
apoi sui printre stejari
poate era un foc,
apoi deveni omenesc
un chip făcut din aer
neted și gol,
iar vântul îl mână
pe drum

torna indietro il pastore,
ma nella stanza fredda
non trova pace,
la vegghia lo tormenta,
già al Casone
Elvira con un altro
balla e ride

Dicembre 1997

(Da: *Nel tempo che precede*, 2002)

Dopo Natale

spente le luminarie,
l'ultima che risplende
a fianco dello scivolo,
bassa sul mare

sei cresciuto Jacopo
dall'altr'anno,
ma i giochi e lo sguardo
sono gli stessi,
figlio, il tempo non ti riguarda
il cerchio delle luci
le feste ora passate
la luna di gennaio
ch'esce più tardi

delle tronche parole
senza storia,
della corsa priva di compagni

se-ntoarce îndărăt păstorul,
dar în odaia rece
nu află pace,
îl chinuie veghea,
deja la Casone
Elvira dansează
și râde cu altul.

Decembrie 1997

(Din: *În timpul ce precedă*, 2002)

După Crăciun

s-au stins luminițele,
ultima mai strălucește
lângă tobogan,
jos aproape de mare

ai crescut Jacopo
de anul trecut,
dar jocurile și privirea
îți sunt aceleași,
copilul meu, timpul nu te privește
cercul de lumini
sărbătorile de-acum trecute
luna care în ianuarie
răsare mai târziu

cuvinte trunchiate
fără un trecut,
alergarea de unul singur

solo ti ricompensa il tempo
fatto eterno

per noi si spengono le luci
dopo le feste,
come la neve bianca
grigia si scioglie
sull'asfalto

Febbraio 1999

(Da: *Nel tempo che precede*, 2002)

In un tempo remoto

scese la neve sempre
in quell'inverno,
e s'addossa alle porte
copre finestre,
la gente rinserrata
dentro il gelo

e poi c'era la guerra,
il padre stava nei monti più lontani
di là del mare,
là c'è neve più alta,
la burburana soffia
forte, più forte
che alle Cesane o sul Carpegna,
ma non ferma i ribelli,
aspettano tra gli alberi
e tra i massi

are răsplată doar timpul
devenit etern

pentru noi după sărbători
luminile se sting,
precum zăpada albă
cenușiu se topește
pe asfalt

Februarie 1999

(Din: *În timpul ce precedă*, 2002)

Demult în urmă

a nins neîncetat
în iarna aceea,
zăpada stă nămeți la porți
acoperă ferestrele,
lumea-i ferecată
în ger

și mai era și războiul,
tata era în munți hăt departe
dincolo de mare,
acolo zăpada e și mai înaltă,
crivățul suflă
tare, mai tare
ca pe Cesane sau pe Carpegna,
dar pe răzvrățiți nu-i oprește,
așteaptă printre copaci
și printre bolovani

mio padre e gli altri
che ci passano in mezzo

e l'orto di mio padre
desolato, sotto la neve
secca l'insalata,
inaridisce tutta la verdura,
alla casa tra i campi
bisogna andare

e quando un vento azzurro
scioglie la neve,
nell'aiuola di bosso,
sotto il pino,
viene fuori la viola
e ti rincuora

è questo il giorno buono
per andare alla casa
laggiù, persa nel fosso

mia madre è lì davanti,
che cammina,
e dietro l'Anna e l'Ebe
con me per mano,
termina lo stradino
siamo tra i campi,
oh, il pallido narciso
lungo i bordi del grano
tutto basso e tutto verde,
il fiore del prugnolo
imbianca i fossi,
fitto più del fiore
giallo della rapa,

pe tata și pe ceilalți
ce trec pe-acolo

iar grădina tatei,
pustie, sub zăpadă
se ofilește salata,
îngheață toate verdețurile,
trebuie mers
la casa de pe câmp

iar când un vânt albastru
topește zăpada,
sub tufa de merișor,
sub pin,
scoate capul vioreaua
și te însuflețește

aceasta e ziua nimerită
de mers la casa
de-acolo, din ponor

mama e prima, merge
înaintea mea
în urma ei vin Ana și Hebe
cu mine de mână,
poteca se termină
suntem în câmp,
ah, palida narcisă
de-a lungul lanului
de grâu încă mărunț și verde,
florile de porumbar
înălbesc șanțurile
mai dese decât cele
galbene de napi,

CUPRINS

Poezia în Italia: o prezență

de Francesco Napoli	5
<i>Notă asupra ediției și traducerii</i>	27

Anni settanta / Anii șaptezeci

UMBERTO PIERSANTI

La strada falsa/ Drum fals	32/ 33
Dopo Natale/ După Crăciun	34/ 35
In un tempo remoto/ Demult în urmă.	36/ 37
Dentro l'orto sospeso/ Înăuntrul grădinii suspendate	42/ 43
Tempo sospeso/ Timp suspendat	46/ 47

GIUSEPPE CONTE

Un giorno se mi leggerà/ Dacă într-o zi mă va citi	52/ 52
Elegia scritta nei giardini/ Elegie scrisă în grădinile Vilei Hanbury.	53/ 53
Il primo messaggero/ Primul mesager.	66/ 67
Correre/ Alergare	68/ 69
Qualcosa di così immenso/ Ceva așa nemărginit	70/ 71

MAURIZIO CUCCHI

La casa, gli estranei, i parenti prossimi/ Casa, necunoscuții, rudele apropiate	74/ 75
Chiara sinuosa trasparente/ Limpede unduioasă transparentă	76/ 77

All'angolo tra via Vitruvio e rue Pirouette/ Pe strada	
Vitruvio colț cu rue Pirouette	78/ 79
Questa volta ho sognato/ De data asta am visat	78/ 79
Ho chiuso in tasca il temperino/ Briceagul	
l-am închis în buzunar	80/ 81

PATRIZIA CAVALLI

Quante tentazioni attraverso/ Câte tentații în cale	82/ 83
Frenetica luce smisurata/ Frenetică lumină fără margini	82/ 83
Guarderò la campagna come cambia /O să privesc	
cum se transformă câmpul.	84/ 85
D'improvviso comincia l'annuncio delle morti/	
Începe deodată anunțul despre morți.	86/ 87
Le tasche/ Buzunarele	86/ 87

CESARE VIVIANI

Io strale stanato e per scommessa/ săgeata scoasă din	
viziună pe pariu.	90/ 91
come un amore nasce nella mano/	
cum ia naștere-n mână o iubire	92/ 93
Ha cancellato i segni delle civiltà passate/	
Ea a șters semnele civilizațiilor trecute	92/ 93
Un'astrazione geografica, non un luogo/	
O abstracțiune geografică, nu un loc	94/ 95
Ha conservato il suo colore rosa il fiore/	
Nu și-a pierdut culoarea ei trandafirie floarea	94/ 95

MILO DE ANGELIS

La passeggiata/ Plimbarea	96/ 97
Parole per un figlio/ Cuvinte pentru un fiu.	98/ 99
L'oceano intorno a Milano/ Oceanul din jurul	
Milano-ului	100/ 101
Toccandoti la fronte sentivi il mare/	
Atingându-ți fruntea auzei marea.	100/ 101

Nella stanza, nel modo esatto/ În cameră, în obiectele dispuse	102/ 103
---	----------

MARIO SANTAGOSTINI

Ancora, parliamo. Di poco, nel pianerottolo/ Haide, să mai vorbim. Lucruri mărunte, pe palierul	104/ 105
Eppure, in anni lontani/ Totuși, cu ani în urmă	104/ 105
...13 aprile, del '97. Una domenica/ ...13 aprilie, din '97. Într-o duminică	106/ 107
(aria ozonizzata)/ (aer ozonat)	106/ 107
San Vito al Giambellino, 1961/ San Vito al Giambellino, 1961	108/ 109

ROBERTO MUSSAPI

Prologo/ Prolog	110/ 111
Il sonno degli eroi/ Somnul eroilor	110/ 111
Lo sguardo del poeta/ Privirea poetului	112/ 113
Animula/ Animula	114/ 115
La casa/ Casa	116/ 117

GIANCARLO PONTIGGIA

Restate, versi/ Rămâneți, versuri	120/ 121
Mi rapivano le vie polverose, i muri/ Străzile prăfuite mă încântau, ziduri	122/ 123
O rime, o troppo schive,/ Ah, rime, rime prea sfoase	124/ 125
Voci del tempo/ Glasuri ale timpului	124/ 125
E leggi/ Și citești	124/ 125

GIANNI D'ELIA

Basta salire un poco per avere/ E de ajuns să urci puțin și vezi	128/ 129
A un Maestro vicino/ Unui Maestru apropiat	128/ 129
Ora noi, che ci abbiamo creduto/ Acuma noi, care am tot crezut	130/ 131

LXXVII/ LXXVII	132/ 133
“Voi ascoltate, amici del mio niente,/ „Voi ascultați, prietenii ai golului din mine, ...	134/ 135

VALERIO MAGRELLI

Prima dell'ultima curva del giorno/ 'Nainte ca arcul zilei să coboare	138/ 139
Il mio corpo è un sistema/ Trupul meu este un sistem	138/ 139
Voglio poter un giorno/ Aș vrea ca într-o zi să pot	140/ 141
L'ombra/ Umbra	140/ 141
La famiglia del poeta/ Familia poetului	142/ 143

Anni ottanta/ Anii optzeci

VIVIAN LAMARQUE

A nove mesi/ La nouă luni	146/ 147
Cambio casa/ Mă mut.	146/ 147
Ritratto con Dante/ Portret cu Dante	148/ 149
Venduta la tua casa/ Ai vândut casa.	148/ 149

EUGENIO DE SIGNORIBUS

(l'acqua)/ (apa)	150/ 151
(caduta della cometa)/ (căderea cometei).	152/ 153
Identificazione/ Identificare.	154/ 155
Congedo/ Rămas-bun	154/ 155

LORETTO RAFANELLI

Nelle terre lontane le bianche/ În țările îndepărtate albe	158/ 159
L'Occidente si stende nell'urna/ Apusul se întinde-n urna	158/ 159
Il cimitero marino/ Cimitirul marin	160/ 161
Il maestro dell'anima/ Învățătorul sufletului	162/ 163

ROSITA COPIOLI

Un cane, una scimmia/ Un câine, o maimuță	164/ 165
La soglia, la foglia/ Pragul și frunza	166/ 167
Nessuno saprà chi siamo stati/ Nu va ști nimeni cine am fost noi.	168/ 169
Un viaggio di inizi/ Un drum de începuturi	170/ 171

ROBERTO CARIFI

Fuori dal tempo/ În afara timpului	172/ 173
Ma a noi poeti tocca stare/ Dar noi poeții trebuie să stăm.	172/ 173
Avvolgono per te le tessitrici/ Femeile ce țes torc pentru tine	174/ 175
„Maestro.../ „Maestre...	174/ 175

UMBERTO FIORI

Abitanti/ Locuitori	176/ 177
Riflesso/ Reflexie.	178/ 179
Tutti/ Toți	178/ 179
Eccovi ancora lì/ Iată-vă, sunteți tot acolo.	180/ 181
In fondo al mio respiro, dentro, giù, giù/ În adâncul respirației mele, înăuntru, cât mai afund	180/ 181

TIZIANO BROGGIATO

L'angelo attento/ Îngerul atent	182/ 183
Visita a Treblinka/ Vizită la Treblinka	184/ 185
Dies irae/ Dies irae	186/ 187
Verso cima Dodici/ Spre vârful 12	188/ 189
Le ferite improvvise/ Rănile neașteptate	188/ 189

GIOVANNA SICARI

Fatemi entrare/ Lăsați-mă să intru.	192/ 193
E se la pioggia cadesse giù dritta/ Și dacă ploaia ar cădea drept în jos	192/ 193

Roma/ Roma	194/ 195
Questo è il destino/ Așa vrea destinul	196/ 197

GIANCARLO CAVALLO

Narciso Patrizi/ Narciso Patrizi	198/ 199
Autoritratto (in forma di mano)/ Autoportret (în formă de mână)	202/ 103
(2– Arrivo a Sarajevo)/ (2 – Sosire la Sarajevo)	204/ 205
X/ X	206/ 207

ALESSANDRO CENI

Il panico appare uno spettro reale/ Panica arată ca un strigoi real	208/ 209
Il canto delle balene/ Cântecul balenelor	210/ 211
XIX/ XIX	212/ 213
XXX/ XXX	214/ 215

Anni novanta e successivi/ Anii nouăzeci și următorii

MARIO BENEDETTI

Nel quartiere/ În cartier	218/ 219
In fondo al tempo/ La capătul timpului	220/ 221
Umana mandibola/ Mandibulă umană	220/ 221
Acquarello opaco.../ Acuarelă opacă	222/ 223

FRANCO MARCOALDI

Ci fosse stato il tempo/ De-ar fi fost timp	224/ 225
Rondone/ Lăstunul	226/ 227
Il resto dell'umanità/ Restul omenirii	226/ 227
Tempo aperto e tempo chiuso/ Timp deschis și timp închis	228/ 229

ANTONELLA ANEDDA

Se non fosse che questo: giungere a un luogo/ De-ar fi numai asta: să ajungi într-un loc	230/ 231
Il senso dei suoni/ Sensul sunetelor	232/ 233
Tra il prima e il poi. Incidente/ Între înainte și după. Accident	236/ 237

GIANFRANCO LAURETANO

Sono a un quarto del libro/ Sunt la un sfert din carte	240/ 241
Tieni l'amore il sentore/ Ia cu tine iubirea mirosul	242/ 243
Dentro di me scorrono fiumi/ Înăuntrul meu curg râuri	242/ 243
Dicembre finalmente freddo/ Decembrie în sfârșit frig	244/ 245

ANTONIO RICCARDI

Bòttego/ Bòttego	250/ 251
Né salvi né morti (I)/ Nici teferi nici morți (I)	254/ 255
Non c'è più segno di lotta o rumore/ Nu mai sunt semne de luptă ori zgomote	258/ 259
Strumenti meccanici per l'arte venatoria nel podere di Cattabiano/ Instrumente mecanice pentru arta vânătorii în domeniul de la Cattabiano	260/ 261

MASSIMO MORASSO

Un giorno forse/ Poate într-o zi	264/ 265
A quarant'anni ho capito che stavo sbagliando/ La patruzeci de ani am înțeles că greșeam	264/ 265
I particolari della sera/ Detaliile serii	266/ 267
Cerca cose profonde/ Caută lucruri profunde	266/ 267

DAVIDE RONDONI

Quante volte, Milano/ De câte ori, Milano	268/ 269
L'amore all'inizio e alla fine/ Iubirea la început și la sfârșit	272/ 273
Visione dei miei figli/ Viziune cu copiii mei	274/ 275

So e non so il punto centrale della rosa/ Știu și nu știu care e miezul trandafirului	276/ 277
--	----------

GUIDO MAZZONI

Essere con gli altri/ A fi cu ceilalți	280/ 281
Étoile/ Étoile	282/ 283
Quattro superfici/ Patru suprafețe	284/ 285

ROBERTO DEIDIER

Addio dei compagni/ Rămas-bun prietenilor	288/ 289
Il decimo anno/ Anul al zecelea	288/ 289
Cartolina dalla città nascosta/ Vedere din orașul ascuns	290/ 291
Daniele/ Daniel	292/ 293
Note	295